

2011-03-22

43-2010:5179

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Munksundsskolan
i Enköpings kommun

2011-03-22

Rektor Hans Lithammer
Munksundsskolan
Löparegatan 12
745 36 Enköping
hans.lithammer@munksund.enkoping.se

Enköpings kommun
Kungsgatan 42
745 80 Enköping
skolforvaltning@enkoping.se

Tillsyn i Munksundsskolan

Förskoleklass och årskurserna 1-5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Munksundsskolan och Enköpings kommun har skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen visar att Munksundsskolan inte kan uppvisa några skolövergripande resultat i förhållande till de nationella målen i läroplanen och kursplanerna. Därmed kan Skolinspektionen inte bedöma hur väl skolan lyckas med kunskapsuppdraget. De sammanställningar som finns är provresultat på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. I årskurs 3 var det 80 procent av eleverna som klarade målen i matematik och 87 procent som klarade målen i svenska år 2010. I årskurs 5 var det 79 procent som nådde målen i engelska, 79 procent i matematik och 88 procent i svenska. Resultaten i de nationella ämnesproven tyder på att en relativt stor andel elever inte når de nationella målen i dessa ämnen och att resultaten därför måste förbättras.

Munksundsskolan har en organisation för att utveckla undervisningens kvalitet. Bland annat har rektorn tillsatt ämnesgrupper som ska diskutera utvecklingen av undervisningen. Kvalitetsarbetet behöver dock utvecklas och i högre grad utgå från skolans kunskapsresultat. Rektorn måste se till att skolans kunskapsresultat följs upp, utvärderas och analyseras. Rektorn behöver också se till att skolans stödåtgärder utvärderas på skolövergripande nivå.

Skolan har goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. De elever som behöver särskilt stöd får det. Däremot behöver åtgärdsprogrammen på skolan förbättras. De individuella utvecklingsplanerna på skolan behöver också utvecklas eftersom de inte innehåller skriftliga omdömen i alla ämnen. Även den framåtsyftande delen i utvecklingsplanerna behöver bli bättre.

Skolinspektionen har i tillsynen av Munksundsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav (7 kap 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 rektors ansvar).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges (2 kap. 2 § 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan erbjuder inte alla elever det garanterade antalet undervisningstimmar (2 kap. 3 § särskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte kraven i grundskoleförordningen (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

I samband med uppföljningen av Munksundsskolans tillsyn begär Skolinspektionen en sammanställning, på övergripande skolnivå, av elevernas kunskapsresultat utifrån kursplanernas krav.

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Enköpings kommun har ansvar för att Munksundsskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Enköpings kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Enköpings kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredaren Fredrik Sjöberg och undervisningsrådet Stig Westlund.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Fredrik Sjöberg

Utredare

Bilagor:**Bilaga 1** Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan**Bilaga 2** Tillsynsprotokoll och bedömningar för Munksundsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Enköpings kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Munksundsskolan den 10-11 februari. Ansvariga för tillsynen har varit utredaren Fredrik Sjöberg, undervisningsrådet Stig Westlund samt enhetschef Luca Nesi.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Munksundsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Munksundsskolan intervjuades rektorn samt ett urval av skolans lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1.: Antal elever på Munksundsskolan

Munksundsskolan	Antal elever
Förskoleklass	50
Grundskola	254

Källa: Skolans egna uppgifter 2011

Munksundsskolan består av förskoleklass och grundskola årskurs 1-5. Skolans lärare är organiserade i fyra arbetslag, två lag som har hand om förskoleklass till årskurs 2 och två lag som har hand om årskurs 3 till 5.

Vid Munksundsskolan finns även förskola och skolbarnsomsorg. Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen redovisas i separata beslut som bilagor till kommunbeslutet.

Munksundsskolan ingår i försöksverksamheten med utbildning utan timplan i grundskolan, vilket även kommunens övriga skolor gör.

I det sammanfattande protokollet nedan markeras endast när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar redovisas efter denna sida.

Tillsynsprotokoll för Munksundsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte förutsättningar att nå lägst målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan.

Motivering:

Vid Munksundsskolan har det inte gjorts några sammanställningar över andelen elever som uppnår de nationella kursplanernas mål i respektive ämne. Skolan saknar därmed ett viktigt underlag för att kunna utvärdera hur väl den lyckas med kunskapsuppdraget.

Skolan har sammanställningar över andelen elever som når målen på de nationella ämnesproven. I årskurs 3 var det 80 procent av eleverna som klarade målen i matematik och 87 procent som klarade målen i svenska år 2010. I årskurs 5 var det 79 procent som nådde målen i engelska, 79 procent i matematik och 88 procent i svenska.

Munksundsskolans resultat på de nationella ämnesproven tyder på att det är en relativt stor andel elever som inte når målen i dessa ämnen. Skolans resultat behöver förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättar lärarna individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. I de utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av får eleverna inte skriftliga omdömen för alla de ämnen som de får undervisning i. Som exempel kan nämnas att alla elever i årskurs 5 inte får omdömen i geografi, historia och religion

eftersom en del lärare istället ger ett samlat omdöme för samhällsorienterande ämnen. Även i de naturorienterande ämnena ges ett samlat omdöme. Därmed får eleven och elevens vårdnadshavare inte tillräcklig information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i varje ämne.

I den framåtsyftande delen av utvecklingsplanen är det ibland otydligt vilka insatser som skolan ska vidta för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Fokus ligger istället ofta på vad eleven själv ska göra för att nå målen. Bland annat skrivs att "Du ska fokusera på skolarbetet" eller "Du lyssnar på instruktionerna och arbetar med det du ska". I den framåtsyftande delen saknas det också i vissa fall en tydlig koppling till målen i läroplanen och kursplanerna.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag,

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Munksundsskolans uppföljning, analys och utvärdering av skolans kunskapsresultat behöver förbättras och ligga till grund för skolans kvalitetsarbete. Skolan har inkommit till Skolinspektionen med en sammanställning av resultaten för de nationella ämnesproven. Skolan har dock inte någon övergripande sammanställning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till målen i samtliga ämnen. Rektorn har heller inte skaffat sig en samlad bild av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen på annat sätt. Rektorn saknar därmed viktiga underlag för att kunna följa upp och analysera om undervisningen vid skolan ger eleverna möjlighet att nå målen i läroplanen och de nationella kursplanerna. Skolan saknar således ett fullt ut fungerande uppföljningssystem.

Det är viktigt att rektorn skaffar sig en tydlig bild av kunskapsresultaten och utvärderar orsakerna till dessa. Uppföljningar och utvärderingar kan visa på fungerande insatser och tydliggöra vilka förbättringsåtgärder som behöver vidtas.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag
Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Det är angeläget att rektorn säkerställer att de stödinsatser som görs på skolan också leder till avsedda resultat. Den uppföljning och utvärdering som skolan gör ligger på individnivå. Intervjuer med rektorn och lärarpersonal visar att skolan saknar former för att även utvärdera det särskilda stödet på en övergripande nivå. Därmed saknas viktiga underlag och fungerande rutiner för att rektorn ska kunna följa upp och eventuellt ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolan säkerställer inte att alla elever får det garanterade antalet undervisningstimmar

Författningsstöd:

2 kap. 3 § särskoleförordningen

Motivering:

Vid Munksundsskolan går det en grundsärskoleelev som får sin undervisning i en av skolans klasser. Rektor uppger att man på skolan för tillfället håller på att utveckla arbetet med att följa upp elevens undervisningstid mot särskolans timplan. I dagsläget saknar dock skolan rutiner för att följa upp att eleven får sin garanterade undervisningstid.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av Munksundsskolans åtgärdsprogram. Några av dessa uppfyller inte förordningens krav. Beskrivningen av elevens stödbehov är inte alltid tydlig. I ett av åtgärdsprogrammen står det att eleven "läser men har vissa svårigheter", vad dessa svårigheter består beskrivs inte närmare. I vissa av åtgärdsprogrammen läggs ett stort ansvar för de föreslagna åtgärderna på eleven samtidigt som skolans insatser inte framgår tydligt. Det framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp.